

POSTANOWIENIE

7 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 7 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa J.K.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 3 czerwca 2022 r., VI ACa 235/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz J. K. 4050 złotych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 3 czerwca 2022 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zmianę wyroku Sądu Apelacyjnego i oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na potrzebę wykładni przepisów prawa wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wskazując na konieczności udzielenia odpowiedzi na następujące pytania:

1) W razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie wiąże konsumenta, czy możliwe jest przyjęcie, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określania kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa o charakterze dyspozytywnym, przy czym, czy musi to być przepis „wyraźnie przewidziany” do zastosowania w tego typu sytuacji, czy może to być przepis dyspozytywny o ogólnym charakterze, a nadto czy sąd nie ma możliwości stosowania tego typu norm dyspozytywnych w ogóle, z uwagi na wymóg osiągnięcia odpowiedniego efektu odstraszającego przedsiębiorcę?

2) Czy w sytuacji stwierdzenia abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego odnoszących się do sposobu określania kursu waluty obcej (tj. elementu mechanizmu indeksacji), umowa może obowiązywać w pozostałym zakresie?

3) Czy wykonanie przez bank obowiązku informacyjnego względem konsumenta (o ryzykach związanych z zawarciem umowy o kredyt indeksowany/denominowany do waluty obcej) w sposób zgodny z wiążącą bank na dzień zawarcia umowy z konsumentem rekomendacją KNF (Rekomendacja S jaka weszła w życie 1 lipca 2006 r.) w zakresie przekazywania klientom jednoznacznych, zrozumiałych i czytelnych informacji, uzasadnia przyjęcie, że konsument nie został w sposób odpowiedni poinformowany o tych ryzykach, a co miałoby uniemożliwić podjęcie racjonalnej decyzji odnośnie [do] zawarcia umowy?

W odpowiedzi na skargę powódka wnosila o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w

sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Po pierwsze, skarżący w sposób nieuprawniony połączył obie przesłanki kasacyjne. Wskazał bowiem na potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), ale sformułował trzy zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), co mogłoby sugerować, że chodzi o problemy nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie. W tym zakresie konstrukcja wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest wewnętrznie sprzeczna.

Po drugie, w odniesieniu do pierwszego problemu sprowadzającego się do pytania o możliwość wypełnienia przez przepisy dyspozytywne luki w umowie, powstałej po usunięciu z niej niedozwolonych postanowień, skarżący całkowicie pominął niezwykle obszerny dorobek orzecznictwa Sądu Najwyższego,

dotyczącego kredytów indeksowanych i denominowanych do walut obcych, pochodzący z lat 2020-2022. Jedynym orzeczeniem z tego okresu, które przywołał skarżący jest bowiem uchwała Sądu Najwyższego z 15 września 2020 r., III CZP 87/19 (k. 7-15 skargi kasacyjnej). Taka konstrukcja skargi, ignorująca bieżące orzecznictwo, które odpowiada na stawiane przez skarżącego pytania, musi budzić stanowczy sprzeciw. Nie można więc uznać, że skarżący wykazał istnienie na tym tle rozbieżności w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego, ani że ten dorobek jest niewystarczający do ich rozstrzygnięcia. Jedynie ubocznie należy wskazać, że tożsame zagadnienia sformułowane przez skarżącego były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (postanowienie z 8 grudnia 2022 r., I CSK 5182/22).

Po trzecie, skarżący nie sporządził w sposób prawidłowy uzasadnienia drugiego zagadnienia prawnego. Poza przytoczeniem kilku orzeczeń Sądu Najwyższego i sądów powszechnych (k.15-17 skargi), które – jak się zdaje – mają świadczyć o istnieniu rozbieżności, skarżący nie przedstawił pogłębionej analizy zaprezentowanego problemu, możliwych rozbieżnych wariantów interpretacyjnych, ani racji juretrycznych stojących za każdym z nich.

Po czwarte, ostatnie pytanie prawne nie zostało powiązane z jakimkolwiek przepisem prawa, ma charakter abstrakcyjny, a skarżący w ogóle zaniechał przedstawienia argumentacji, która wskazywałaby na istnienie związku między rozstrzygnięciem tego zagadnienia, a wynikiem sprawy.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a stosownie do art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

